

p. 04**2Η ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ SUSTAINOLIVE**

Σήμερα, 29 Σεπτεμβρίου, ξεκίνησε η 2η Ετήσια Συνάντηση του έργου SUSTAINOLIVE, με τη συμμετοχή 50 ατόμων από 22 εταίρους (Τυνησία, Μαρόκο, Ελλάδα, Πορτογαλία, Ισπανία και Ιταλία) που συμμετέχουν στο έργο.

p. 10**ΠΡΟΟΔΟΣ ΣΤΟ ΠΑΚΕΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 6**

Η Δρ Gema Parra Anguita εργάζεται ερευνητικά στο Τμήμα Βιολογίας Ζώων, Βιολογίας Φυτών και Οικολογίας του Πανεπιστημίου της Χαέν (Jaén). Η Gema Parra ανήκει στην ερευνητική ομάδα Οικολογία και Βιοποικιλότητα...

NEWSLETTER 2

SUSTAINOLIVE | Μαρτίου 2020 — Νοεμβρίου 2020

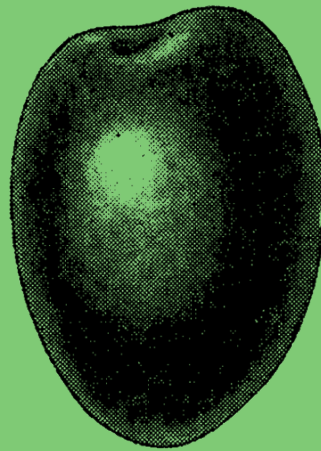
“Giant”

53–60

Μετάφραση: **Δρ Βασίλειος Στουρνάρας**
Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός "ΔΗΜΗΤΡΑ"
Ινστιτούτο Ελιάς, Υποτροπικών Φυτών και Αμπέλου

"Jumbo"

46-50

Design: Carlos Henson
Supervisor: Alejandro Gallego
Video: Carlos Cebrián
Motion Graphics: Mattia Pasquini
Web Design: Eugenio Ciscar
TKV Productions

2nd ANNUAL MEETING OF SUSTAINOLIVE

ONLINE MEETING

29 Σεπτεμβρίου 2020

Σήμερα, 29 Σεπτεμβρίου, ξεκίνησε η 2η Ετήσια Συνάντηση του έργου SUSTAINOLIVE, με τη συμμετοχή 50 ατόμων από 22 εταιρους (Τυνησία, Μαρόκο, Ελλάδα, Πορτογαλία, Ισπανία και Ιταλία) που συμμετέχουν στο έργο. Κατά τη διάρκεια της συνάντησης, οι υπεύθυνοι για τις 7 ενότητες εργασίας παρουσίασαν την πρόοδο των εργασιών με βάση τον προγραμματισμό που είχε γίνει.

Την Παρασκευή, 2 Οκτωβρίου, ήταν η τελετή λήξης της 2ης ετήσιας και διεθνούς συνάντησης του SUSTAINOLIVE. Κατά τη διάρκεια των τεσσάρων ημερών της συνάντησης, τα μέλη του SUSTAINOLIVE είχαν την ευκαιρία να ενημερωθούν για την πρόοδο και τις προοπτικές των προγραμματισμένων δράσεων των 7 ενοτήτων εργασίας του έργου SUSTAINOLIVE.

Οι συνεδριάσεις εργασίας παρακολούθησαν στενά από τους εταιρους που ανήκουν σε 22 οντότητες από 6 Μεσογειακές χώρες. Στη διαδικτυακή συνάντηση οι συμμετέχοντες ήταν κατά μέσο όρο περίπου 50 άτομα και στην τελετή λήξης ο συντονιστής του έργου, Roberto García Ruiz [Πανεπιστήμιο της Χαέν (Jaén)], συνεχάρει όλους τους ομιλητές για την ποιότητα των παρουσιάσεών τους και ευχαρίστησε τους συμμετέχοντες για τη συμβολή τους στις συζητήσεις που προέκυψαν κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων.

Πριν από το κλείσιμο, πραγματοποιήθηκε συνεδρίαση-εργαστήριο με την ενεργό συμμετοχή των υπευθύνων από τις 9 Ενώσεις και Συνεταιρισμούς παραγωγής ελαιολάδου, που είναι εταίροι στο έργο. Παρουσιάστηκαν οι δράσεις κατάρτισης και επίδειξης που έχουν προγραμματιστεί στα πλαίσια του έργου, με γενικό στόχο την εκπαίδευση των παραγωγών και του προσωπικού των ελαιοτριβείων πάνω σε αειφόρες πρακτικές της ελαιοκαλλιέργειας και της παραγωγής ελαιολάδου. Τα θέματα που επιλέχθηκαν βασίστηκαν στις ανάγκες που εντοπίστηκαν σε κάθε χώρα και περιελάμβαναν: i) την κομποστοποίηση παραπροϊόντων από ελαιοτριβεία, ii) το κλάδεμα του ελαιώνα, iii) το βιολογικό

έλεγχο των εχθρών και των ασθενειών και iv) τη διαχείριση των ζιζανίων και της σποράς σπορομιγμάτων για φυτοκάλυψη. Οι ειδικές περιστάσεις λόγω του COVID 19, καθιστούν δύσκολο τον ακριβή χρονικό προγραμματισμό των δράσεων εκπαίδευσης και επίδειξης. Ο Juan Francisco Hermoso από το Ινστιτούτο Έρευνας και Τεχνολογίας Αγροτικών Τροφίμων (IRTA), ενός οργανισμού της κυβέρνησης της Καταλονίας, παρουσίασε τον κατάλογο των εκπαιδευτικών μαθημάτων που σχετίζονται με τους ελαιώνες και τα ελαιοτριβεία, καθώς και την διαδικτυακή πλατφόρμα RURALCAT που έχει σχεδιαστεί για να υποστηρίξει τους παραγωγούς.

Ο Saleheddine El Azzouzi, από την Ένωση Acorn, και η Fatima Raji Allah, του Συνεταιρισμού Tismounine του Μαρόκου, παρουσίασαν εκπαιδευτικές προτάσεις που αποσκοπούσαν στην αξιοποίηση των παραπροϊόντων από τα ελαιοτριβεία για την παραγωγή σαπουνιών και δομικών συστατικών.

Από την Πορτογαλία, η Mariana Teles Branco από το Κέντρο Μελετών και Προώθησης του Ελαιολάδου του Αλεντέχο (Alentejo), πρότεινε τη διοργάνωση δράσεων κατάρτισης και επίδειξης από κοινού με το ESPORAO και σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Μεσογειακών Γεωργικών και Περιβαλλοντικών Επιστημών του Πανεπιστημίου της Έβορα (Évora) (ICAAM). Αυτές οι δράσεις θα στοχεύουν στην εκπαίδευση με βέλτιστες πρακτικές πάνω στο κλάδεμα της ελιάς.

Από την Ελλάδα, Ο Γιώργος Κόκκινος από την ομάδα παραγωγών Νηλέας και ο Μιχάλης Αντωνόπουλος από τον Αγροτικό Συνεταιρισμό Καλαμάτας παρουσίασαν τις προτάσεις τους σχετικά με τις δράσεις κατάρτισης και επίδειξης σε ντόπιους παραγωγούς, οι οποίες επικεντρώθηκαν στο κλάδεμα, στη χρήση παραπροϊόντων των ελαιοτριβείων και στον εμπλουτισμό των εδαφών με οργανική ουσία.

Ο Giorgio Pace, από την ιταλική κοινοπραξία ελιάς (UNAPROL), πρότεινε διαδικτυακές εκπαιδευτικές δράσεις για να →

Co-funded by the
Horizon 2020 Framework
Programme of the European Union

This project is part of the PRIMA programme supported by the European Union.

→ ξεπεραστούν οι δυσκολίες σχετικά με το COVID-19.

Τέλος, ο Moisés Caballero, από την Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης της Εστέπα (Estepa) (CRDOE), τόνισε ότι οι εκδηλώσεις εκπαίδευσης και επίδειξης θα διοργανωθούν υπό την αιγίδα του Προέδρου José Humanes και θα αφορούν την προώθηση πρακτικών αειφόρου διαχείρισης στην ελαιοκαλλιέργεια. Υπάρχει μεγάλος κατάλογος από βίντεο που δείχνουν εκδηλώσεις επίδειξης και εκπαίδευσης και που διοργανώθηκαν υπό αυτήν την Προεδρία και τα έχουν επισκεφθεί σχεδόν 300.000 άτομα, ενώ επί του παρόντος ασχολούνται με ένα έργο που στοχεύει στη δημιουργία βάσης δεδομένων και διαδικτυακών υπηρεσιών μέσω μιας εφαρμογής για κινητά.

Αυτή η συνεδρίαση συντονίστηκε από τον Alejandro Gallego της εταιρείας Tekieroverde, που είναι υπεύθυνος για το πακέτο εργασίας 7 στο SUSTAINOLIVE. Ο Alejandro Gallego είναι υπεύθυνος για το συντονισμό των δράσεων εκπαίδευσης και επίδειξης του έργου. Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης, ο José Muñoz (ICAAM) πρότεινε τη διοργάνωση μιας ειδικής συνάντησης για τον σχεδιασμό συγκεκριμένων μεθοδολογιών για την ενίσχυση της μεταφοράς γνώσης στους ελαιοκαλλιεργητές, καθώς και τη διάδοση ορθών πρακτικών μεταξύ των χωρών για την επίλυση συγκεκριμένων προβλημάτων.

Τις επόμενες μέρες θα κοινοποιήσουμε τις περιλήψεις των παρουσιάσεων από τα διάφορα πακέτα εργασίας.

28 Μαρτίου 2020

Ο Kamal Targuisti επισκέπτεται τα μέλη του γυναικείου Συνεταιρισμού της Ζαουία (Zaouia)

Mεταξύ 25 και 28 Μαρτίου, ο συνεργάτης μας Kamal Targuisti από το Πανεπιστήμιο του Αμπτελμαλέκ Εσάντι (Τετουάν) (Abdelmalek Essaadi, Tétouan) επισκέφθηκε τα μέλη του γυναικείου Συνεταιρισμού της Ζαουία (Zaouia), στην επαρχία του Μαρακές. Ο λόγος της επίσκεψής του ήταν η έναρξη ενός καινοτόμου έργου με σκοπό την αλλαγή του τρόπου παραγωγής από τους ντόπιους ελαιοκαλλιεργητές. Σχεδιάστηκε η επέκταση των δραστηριοτήτων του ελαιοτριβείου και προγραμματίστηκε η κατάρτιση των ελαιοκαλλιεργητών, σε συνεργασία με το Υπουργείο Γεωργίας του Μαρόκου. Η Fatima Raji Allah, διευθύντρια του Συνεταιρισμού της Τιμουνίν (Tismounine), επιβλέπει το έργο και διευκολύνει την επικοινωνία μεταξύ των μελών του γυναικείου Συνεταιρισμού και των Ιδρυμάτων του Μαρόκου. Το SUSTAINOLIVE εύχεται κάθε επιτυχία στην ανάπτυξη του έργου σας.

20 Απριλίου 2020

Έρευνα με ερωτηματολόγια από το SUSTAINOLIVE

Στα πλαίσια του έργου SUSTAINOLIVE (PRIMA H2020), με Συντονιστή τον Roberto García από το Πανεπιστήμιο της Χαέν (Jaén), πραγματοποιείται μία έρευνα με τη χρήση ερωτηματολογίων με σκοπό να εντοπίσει και να χαρακτηρίσει τις διαφορετικές συνθήκες κάτω από τις οποίες καλλιεργείται η ελιά και παράγεται το ελαιόλαδο στις κυριότερες ελαιοπαραγωγικές χώρες της λεκάνης της Μεσογείου. Αυτή η δράση εντάσσεται στην ενότητα εργασίας με επικεφαλής τον Δρ José Muñoz Roja [(Μεσογειακό Ινστιτούτο Γεωργίας και Περιβάλλοντος, Πανεπιστήμιο της Έβορα (Évora)] και έχει ως στόχο να παραδώσει μια σύνοψη της ελαιοκαλλιέργειας. Η χωρική και κοινωνικοοικονομική δομή του ελαιώνα, τα βασικά χαρακτηριστικά του τοπίου, οι γεωκλιματικές συνθήκες, τα τεχνολογικά και πολιτικά περιβάλλοντα θα αναγνωριστούν και θα χαρακτηριστούν. Αυτή η έρευνα διεξάγεται ταυτόχρονα μεταξύ των ελαιοκαλλιεργητών στην Πορτογαλία, την Ισπανία, την Ιταλία, την Ελλάδα, την Τυνησία και το Μαρόκο. Τα αποτελέσματα θα δημοσιευθούν στην ιστοσελίδα <https://sustainolive.eu>.

Στην Ισπανία, το ερωτηματολόγιο της έρευνας θα περιλαμβάνει επιπλέον 20 ερωτήσεις με σκοπό τον εντοπισμό των κυριότερων δυσκολιών στη μετάδοση της γνώσης από τα κέντρα που την παράγουν στους ελαιοκαλλιεργητές, επιπλέον αυτών που οι ελαιοκαλλιεργητές αναγνωρίζουν ως σημαντικά όταν εφαρμόζουν αειφόρες γεωργικές στρατηγικές και πρακτικές. Ο εντοπισμός των δυσκολιών και ο σχεδιασμός μιας συνεργατικής πλατφόρμας αποτελούν δράσεις του έργου και εντάσσονται σε ενότητα εργασίας, υπό την επίβλεψη της Δρ Gema Parra Anguita [Πανεπιστήμιο της Χαέν (Jaén)], με στόχο να προωθήσει μια αλλαγή της ελαιοκαλλιέργειας προς πιο αειφόρα μοντέλα. Ορισμένα από αυτά τα εμπόδια μπορεί να σχετίζονται με την κατάρτιση που χρειάζονται οι αγρότες, αλλά και με την ανάγκη θεσμικής υποστήριξης. Οι πληροφορίες που θα συγκεντρωθούν, τόσο στην Ισπανία όσο και στις υπόλοιπες χώρες που συμμετέχουν, θα χρησιμεύσουν για να καθοδηγήσουν την υλοποίηση σεμιναρίων στα οποία αυτά τα εμπόδια θα ξεπερνιούνται μέσω προγραμμάτων εργασίας με συμμετοχική προσέγγιση.

25 Μαΐου 2020

3η Διεθνή εκδήλωση δικτύωσης έργων OLEA

Στο πλαίσιο της 3ης ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ ΕΡΓΩΝ OLEA, ο Δρ Roberto García, Καθηγητής του Τμήματος Οικολογίας του Πανεπιστημίου της Χαέν (Jaén) και συντονιστής του έργου SUSTAINOLIVE (PRIMA H2020), θα παρέμβει την επόμενη Τρίτη, 26 Μαΐου, για να παρουσιάσει το έργο και να ενημερώσει για τις δραστηριότητες που έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι τώρα. Προκειμένου να προωθηθεί η από κοινού συμμετοχή ερευνητών, μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), δημόσιας διοίκησης, πανεπιστημίων και ερευνητικών ιδρυμάτων σε προτάσεις έργων Έρευνας και Ανάπτυξης (Ε&Α) στον ελαιοκομικό τομέα, το Διεθνές Γραφείο Προγραμμάτων (OFIPI) του Πανεπιστημίου της Χαέν δημιούργησε τη λεγόμενη Πρωτοβουλία OLEA, η οποία ξεκίνησε στις Βρυξέλλες στις 29 Ιουνίου 2017 (OLEA R&I Project Info & Networking Event) και υλοποιείται σε συνεργασία με το Κέντρο Προηγμένων Μελετών της Ελιάς και του Ελαιόλαδου του Πανεπιστημίου της Χαέν. Μετά την επιτυχία αυτής της πρώτης συνάντησης, το Πανεπιστήμιο της Χαέν φιλοξένησε μια δεύτερη συνάντηση στις 25 Ιανουαρίου 2018 (OLEA R&I Project Development day) με περισσότερους από 100 συμμετέχοντες. Επιπλέον, το Διεθνές Συμβούλιο Ελαιόλαδου (ΔΣΕ) ενέκρινε αυτήν την πρωτοβουλία με την υπογραφή μνημονίου συνεργασίας μεταξύ του Πανεπιστημίου της Χαέν και του ΔΣΕ στις 13 Ιανουαρίου 2020.

Εγγραφή και πρόγραμμα: <https://www.ujaen.es/servicios/ofipi/olea-initiative>

OLEA
R&I PROJECT NETWORKING
OLIVE SECTOR

3 Ιουνίου 2020

Πραγματοποίηση διαδικτυακού σεμιναρίου σχετικό με επιστημονική έρευνα πάνω στην ελαιοκαλλιέργεια σε χώρες της λεκάνης της Μεσογείου

Στις 29 Μαΐου, πραγματοποιήθηκε διαδικτυακό σεμινάριο σχετικό με επιστημονική έρευνα πάνω στην ελαιοκαλλιέργεια σε χώρες της λεκάνης της Μεσογείου. Αυτή η συνάντηση διοργανώθηκε από τη Σχολή Επιστημών του Πανεπιστημίου του Αμπτελμαλέκ Εσάντι (Abdelmalek Essaâdi) για να παρουσιαστεί το έργο SUSTAINOLIVE (PRIMA H2020), το οποίο πραγματεύεται νέες προσεγγίσεις για την προώθηση της αειφορίας και τη διαχείριση του ελαιώνα σε χώρες της λεκάνης της Μεσογείου. Στη συνάντηση συμμετείχαν ο Καθηγητής Roberto García Ruiz από το Πανεπιστήμιο της Χαέν (Jaén) και συντονιστής του έργου, ο Καθηγητής Kamal Targuisti από το Πανεπιστήμιο του Αμπτελμαλέκ Εσάντι (Abdelmalek Essaâdi) και υπεύθυνος του έργου SUSTAINOLIVE για το Μαρόκο και ο κ. Ali Yahya, πτυχιούχος βιολόγος και υποψήφιος διδάκτορας στα πλαίσια του έργου. Το διαδικτυακό σεμινάριο παρακολούθησαν περισσότεροι από 200 συμμετέχοντες, συμπεριλαμβανομένων καθηγητών, μαθητών και τεχνικών από όλη τη χώρα.

5 Ιουνίου 2020

Οι συνεργάτες μας από το CEPAAL πρότειναν μια νέα εναλλακτική για το Διαγωνισμό Παρθένου Ελαιόλαδου στο Εθνικό Φεστιβάλ Ελαιοκομίας

Οι συνεργάτες μας από το Κέντρο Μελέτης και Προώθησης του Ελαιόλαδου στην περιοχή Αλεντέχο (Alentejo) (CEPAAL) πρότειναν μια νέα εναλλακτική για τη διεξαγωγή του Διαγωνισμού Παρθένου Ελαιόλαδου στο Εθνικό Φεστιβάλ Ελαιοκομίας, ο οποίος φέτος δεν μπορούσε να πραγματοποιηθεί λόγω του COVID 19. Η Τεχνική Διευθύντρια, Mariana Teles Branco, τόνισε «δεν θα θέλαμε ποτέ να σταματήσουμε να κάνουμε το Διαγωνισμό γιατί πιστεύουμε ότι είναι σημαντικός για το έργο που πραγματοποιήσαν ο καλλιεργητής ελιάς και ο παραγωγός ελαιόλαδου όλο το χρόνο και πρέπει αυτό να εκτιμηθεί και να αναγνωριστεί - δεν θέλουμε να περάσει απαρατήρητη η ελαιοκομική χρονιά 2019/2020, ακόμα περισσότερο καθώς ήταν μια εξαιρετική χρονιά παραγωγής σε ό,τι αφορά την Πορτογαλία».

Με αυτόν τον τρόπο αποφάσισαν να πραγματοποιήσουν το Διαγωνισμό μέσω διαδικτύου, όπου οι κριτές θα λαμβάνουν στα σπίτια τους μικρά δείγματα όλων των ελαιόλαδων που υποβλήθηκαν στον Διαγωνισμό και θα τα αξιολογούν παρουσία του Τεχνικού Διευθυντή. Μια διαδικτυακή πλατφόρμα αναπτύχθηκε για αυτόν τον σκοπό που θα επιτρέπει να παρακολουθήσετε ζωντανά την αξιολόγηση των διαφορετικών ελαιόλαδων από τους 11 ειδικούς δοκιμαστές, στους οποίους οι διοργανωτές της εκδήλωσης είναι πολύ ευγνώμονες.

Ο Διαγωνισμός ξεκίνησε στις 3 Ιουνίου και οι κριτές θα μπορούν να ταξινομήσουν τα ελαιόλαδα μέχρι τις 5 Ιουνίου. Τα τελικά αποτελέσματα θα ανακοινωθούν στις 12 Ιουνίου.

Το SUSTAINOLIVE συγχαίρει αυτήν την πρωτοβουλία που συμβάλλει στην ενίσχυση της πορτογαλικής ελαιοκαλλιέργειας. Περισσότερες πληροφορίες στο <http://azeitedoalentejo.pt/eventos/>

9 Ιουνίου 2020

Ο συντονιστής του έργου SUSTAINOLIVE συνέχισε τις επισκέψεις σε ελαιώνες, όταν επιτράπηκαν τα ταξίδια μεταξύ των επαρχιών

Δρ Roberto García Ruiz, Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο της Χαέν (Jaén) και συντονιστής του έργου SUSTAINOLIVE, συνέχισε τις επισκέψεις του σε ελαιώνες, όταν επιτράπηκαν τα ταξίδια μεταξύ των επαρχιών. Ο σκοπός αυτών των επισκέψεων

είναι να επιλεγούν ελαιώνες που πληρούν τα κριτήρια που έχουν προσδιοριστεί για την εφαρμογή και την αξιολόγηση Αειφόρων Τεχνολογικών Λύσεων (ΑΤΛ) σε επιδεικτικούς ελαιώνες. Αρκετοί επιδεικτικοί ελαιώνες θα επιλεγούν από διάφορες περιοχές κάθε χώρας που συμμετέχουν στο έργο, συμπεριλαμβανομένων ελαιώνων στους οποίους έχουν ήδη εφαρμοστεί ΑΤΛ (για τουλάχιστον 8 χρόνια), μαζί με άλλους ελαιώνες για μάρτυρες. Αυτοί οι ελαιώνες θα παρακολουθούνται με αμοιβαίο συντονισμό για ένα ευρύ φάσμα μεταβλητών που σχετίζονται με το οικοσύστημα.

Συγκεκριμένα, την περασμένη εβδομάδα επισκέφθηκε το αγρόκτημα Spiritu Santo που βρίσκεται στο Δήμο Úbeda (Χαέν). Πρόκειται για ένα αγρόκτημα 65 εκταρίων στο οποίο παράγεται και συσκευάζεται το δικό του ελαιόλαδο, με βιολογική πιστοποίηση εδώ και 5 χρόνια. Ο εκμεταλλευτής του, Juan Molina, μας λέει για την εμμονή του με την εφαρμογή του κύκλου των θρεπτικών ουσιών και τη δέσμευση του άνθρακα στον ελαιώνα, με πρακτικές όπως η ενσωμάτωση της κτηνοτροφίας για τον έλεγχο των ζιζανίων και την προώθηση της βιοποικιλότητας, ο εμπλουτισμός της οργανικής ουσίας, η χρήση παραπροϊόντων του ελαιοτριβείου, η εξοικονόμηση νερού και άλλες αειφόρες πρακτικές που εφαρμόζονται για την παραγωγή ελαιόλαδων που βραβεύονται ευρέως διεθνώς. Για να μάθετε περισσότερα σχετικά με το έργο του, μπορείτε να συνδεθείτε και να δείτε το ακόλουθο βίντεο:

<https://vimeo.com/92936837>

Η δεύτερη επίσκεψή του πραγματοποιήθηκε στο Συνεταιρισμό San Vicente, στην πόλη Mogón (Χαέν), που παράγει το ελαιόλαδο Puerta de las Villas. Στην περίπτωση αυτή, πρόκειται για ένα συνεταιρισμό που συγκεντρώνει 1.300 μέλη, τα οποία όλα ασχολούνται με την καλλιέργεια της ελιάς. Καλύπτουν συνολικά έκταση 3.800 εκταρίων, ολοκληρωμένης και βιολογικής παραγωγής, στο εννοϊκό περιβάλλον του φυσικού πάρκου Sierra de las Villas, κοντά στους ποταμούς Guadalquivir και Aguascebas. Το 60% των πειραματικών αγροτεμαχίων έχει κλίση μεγαλύτερη από 20% και όλα διαχειρίζονται ως παραδοσιακοί ελαιώνες. Αυτός ο Συνεταιρισμός έχει δεσμευτεί εδώ και χρόνια για την ποιοτική και αειφόρο παραγωγή ελαιόλαδου. Το έργο διαχειρίζεται από τους José Gilabert και Mariadelmar Manrique, Πρόεδρο και Διευθνή του Συνεταιρισμού αντίστοιχα.

<https://www.puertadelasvillas.com/premios/>

Το SUSTAINOLIVE συνεργάζεται με μια συμφωνία συνεργασίας με όλες τις οντότητες που εργάζονται για την αειφορία στην ελαιοκαλλιέργεια, διευκολύνοντας τον πειραματισμό σε αγροτεμάχια, αναπτύσσοντας δραστηριότητες επικοινωνίας, διάχυσης και κατάρτισης, καθώς και άλλες δράσεις που ενισχύουν την αμοιβαία μάθηση και την αποτελεσματική συνεργασία.

16 Ιουλίου 2020

Το SUSTAINOLIVE ήρθε σε επαφή με τεχνικούς της ομάδας EIP Agri που ειδικεύονται στις ασθένειες και τους εχθρούς της ελιάς

Tο SUSTAINOLIVE ήρθε σε επαφή με τεχνικούς της ομάδας EIP Agri που ειδικεύονται στις ασθένειες και τους εχθρούς της ελιάς. Το SUSTAINOLIVE εκδήλωσε το ενδιαφέρον του για να συνεργαστεί με τον Ευρωπαϊκό Συνεταιρισμό για την Καινοτομία στην Παραγωγική και Αειφόρο Γεωργία στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που έχει σκοπό την επιτάχυνση της καινοτομίας στον γεωργικό τομέα, στην επίτευξη μιας ανταγωνιστικής γεωργίας που παράγει περισσότερα με λιγότερους πόρους και λιγότερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Οι τεχνικοί ενδιαφέρθηκαν πολύ για το έργο SUSTAINOLIVE και προσφέρθηκαν να συνεργαστούν σε διάφορες ενότητες. Τα μέλη του έργου SUSTAINOLIVE μπορούν να συνεισφέρουν εμπειρίες και περιεχόμενο στους ακόλουθους πόρους:

- Βάση δεδομένων καινοτόμων έργων.
- Μέσα κοινωνικής δικτύωσης
- IAP Agri / Κανάλι στο youtube
- Φυλλάδιο της EIP-AGRI για Αειφόρο και ανθεκτική γεωργία: Έμπνευση από την αγρο-οικολογία
- Συνεργασία για την ανάπτυξη ενημερωτικών σεμιναρίων

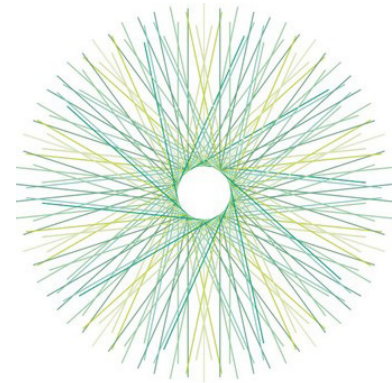
Στο σύνδεσμο θα βρείτε την περίληψη των δραστηριοτήτων της EIP-AGRI για τις ασθένειες και τους εχθρούς της ελιάς που έχει ετοιμαστεί από είκοσι εμπειρογνώμονες μεταξύ 2018 και 2019 και το οποίο δημοσιεύθηκε πρόσφατα.

EIP-AGRI, Εχθροί και ασθένειες της ελιάς: Τελική έκθεση - EIP-AGRI - Ευρωπαϊκή Επιτροπή →[Link](#)

27 Ιουλίου 2020

Συνεργάτες του SUSTAINOLIVE δημοσίευσαν ένα άρθρο στην εφημερίδα Expresso με θέμα "Αειφόρος γεωργία στο Αλεντέχο (Alentejo)"

Oι Πορτογάλοι συνεργάτες μας Teresa- Pinto Correa και José Muñoz δημοσίευσαν ένα άρθρο στην εφημερίδα Expresso με τίτλο "Αειφόρος γεωργία στο Αλεντέχο (Alentejo)", με το οποίο δίνουν έμφαση στον κρίσιμο ρόλο που έχει η αειφόρος γεωργία, εξαιτίας της έλλειψης εδαφικών και υδάτινων πόρων, καθώς και τους κινδύνους και τις ευκαιρίες ενόψει της κλιματικής αλλαγής που απορρέουν από την πρόσφατη επέκταση και εντατικοποίηση των καλλιεργειών στο Αλεντέχο (Alentejo). Το άρθρο βασίζεται, μεταξύ άλλων, σε δεδομένα που προέκυψαν από την ανάλυση του πακέτου εργασίας WP2 του SUSTAINOLIVE, και οι δύο, τόσο ο πρώτος συγγραφέας (Teresa Pinto-Correira) όσο και ο José Muñoz, είναι μέλη της ομάδας SUSTAINOLIVE. →[Link](#)

eip-agri
AGRICULTURE & INNOVATION

Expresso

EXCLUSIVOS SEMANÁRIO

ÚLTIMAS OPINIÃO ECONOMIA EXPRESSO CURTO PODCASTS TRIBUNA PRESIDENCIAIS 2021 MULTIMÉDIA COVID-19

Pesquisa

OPINIÃO

Sustentabilidade da agricultura no Alentejo em risco

Teresa Pinto-Correira, Mário de Carvalho, Ricardo Serralheiro, António Chambel, José Muñoz-Rojas, Miguel Araújo, Rosário Partidário, Isabel Loupa Ramos, João Ferrão

21 JULHO 10:46

A sustentabilidade e a equidade no acesso à água e a coesão territorial na região do Alentejo estão em risco devido ao aumento da área de agricultura intensiva no Alentejo por contraponto à escassez de água que se vive na região. Há necessidade de os decisores reverem as

MAIS VISTAS

Chega pediu aos jornalistas para saírem da sala, jornalistas

31 Ιουλίου 2020

SUSTAINOLIVE μαζί με τον Ευρωπαϊκό Συνεταιρισμό για την Καινοτομία στην Παραγωγική και Αειφόρο Γεωργία στην Ευρωπαϊκή Ένωση (EIP Agri)

Στο πλαίσιο της συνεργασίας που διατηρεί το SUSTAINOLIVE με τον Ευρωπαϊκό Συνεταιρισμό για την Καινοτομία στην Παραγωγική και Αειφόρο Γεωργία στην Ευρωπαϊκή Ένωση (EIP Agri), δημοσιεύτηκε αναφορά για το SUSTAINOLIVE στον ιστότοπό τους, με την περιγραφή του έργου, καθώς και έναν κατάλογο με βίντεο σχετικά με καλές πρακτικές στην ελαιοκαλλιέργεια. Το EIP Agri στοχεύει στην ενίσχυση της καινοτομίας στον γεωργικό τομέα, στην επίτευξη μιας ανταγωνιστικής γεωργίας που παράγει περισσότερα με λιγότερους πόρους και λιγότερες επιπτώσεις στο περιβάλλον. Βίντεο σχετικά με το έργο Sustainolive, με πρακτικές αειφόρου διαχείρισης στην ελαιοκαλλιέργεια - EIP-AGRI - Ευρωπαϊκή Επιτροπή. [→Link](#)

20 Οκτωβρίου 2020

Αξιολόγηση της αντοχής των ελαιώνων στην κλιματική αλλαγή με το έργο SUSTAINOLIVE

Το κείμενο αυτό συντάχθηκε από τον Δρ Ignacio Lorite Torres (Ινστιτούτο Γεωργικής και Αλιευτικής Έρευνας και Κατάρτισης, IFAPA), ο οποίος έχει 10 χρόνια εμπειρία στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στα γεωργικά συστήματα της Μεσογείου.

Ο IFAPA είναι ένας οργανισμός έρευνας και κατάρτισης της περιφερειακής διοίκησης της Ανδαλουσίας, στόχος του οποίου είναι να προωθήσει την ανάπτυξη μιας καινοτόμου επιχειρηματικής κουλτούρας, ανταποκρινόμενη στις πραγματικές ανάγκες της γεωργίας της Ανδαλουσίας. Το Τμήμα 'Γεωργία και Περιβάλλον' του IFAPA ασχολείται με την αξιολόγηση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στους ελαιώνες της Μεσογείου χρησιμοποιώντας πειραματισμούς και μεθοδολογίες μοντελοποίησης με σκοπό την προώθηση μέτρων προσαρμογής κατά της κλιματικής αλλαγής. Ο αντίκτυπος της κλιματικής αλλαγής στους μεσογειακούς ελαιώνες θα επηρεάσει τη βιωσιμότητα αυτών των γεωργικών συστημάτων στο μέλλον. Για να μετριαστεί αυτός ο αντίκτυπος, θα αξιολογηθεί η εφαρμογή Αειφόρων Τεχνολογικών Λύσεων στους ελαιώνες

1 Σεπτεμβρίου 2020

Το γνωστό περιοδικό Mercacei δημοσίευσε το άρθρο «Προώθηση της αειφορίας των ελαιώνων στη λεκάνη της Μεσογείου» από το έργο SUSTAINOLIVE

Το γνωστό περιοδικό Mercacei (<https://www.mercacei.com>), που ειδικεύεται στην ελαιοκαλλιέργεια και το ελαιόλαδο, δημοσίευσε το άρθρο «Προώθηση της αειφορίας των ελαιώνων στη λεκάνη της Μεσογείου» από το έργο SUSTAINOLIVE. Ο τελικός στόχος του έργου είναι η βελτίωση της αειφορίας του ελαιώνα και η διαχείριση των παραπροϊόντων από τα ελαιοτριβεία. Το έργο χρηματοδοτείται από το πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας «Ορίζοντας 2020» της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει διάρκεια υλοποίησης τέσσερα έτη και συμμετέχουν συνολικά 22 εταίροι από έξι χώρες. Λήψη άρθρου σε pdf: [→Link](#)

SUSTAINOLIVE: promover la sostenibilidad del olivar en la Cuenca del Mediterraneo
 Por Roberto García Ruiz, Juli César González, Ramón González Ruiz, Juan Antonio Torres Castro, Alejandro Gilgusa, Zoraida L. Lora
 El olivo es un cultivo que ha acompañado al ser humano desde su aparición en el mundo. Su presencia en el territorio mediterráneo es una constante que ha permitido el desarrollo de una cultura y una economía que han marcado la historia de la región. Sin embargo, el cambio climático está afectando a este cultivo, lo que requiere de nuevas estrategias de gestión para garantizar su sostenibilidad a largo plazo. Este artículo presenta los resultados de un estudio que evalúa el impacto del cambio climático en el cultivo de olivo en la Cuenca del Mediterráneo y propone medidas para mejorar su resiliencia.

Este artículo forma parte de un estudio más amplio que evalúa el impacto del cambio climático en el cultivo de olivo en la Cuenca del Mediterráneo. El estudio se realizó en colaboración con el IFAPA y el Mercacei, y sus resultados se publican en este artículo. El objetivo principal es identificar las principales amenazas del cambio climático para el cultivo de olivo y proponer medidas de adaptación que permitan garantizar su sostenibilidad a largo plazo. Para ello, se han analizado los datos de producción y rendimiento de los olivos en la región, así como las condiciones climáticas y edafológicas que afectan a su desarrollo. Los resultados indican que el cambio climático está afectando negativamente al cultivo de olivo, lo que requiere de nuevas estrategias de gestión para garantizar su sostenibilidad a largo plazo. Estas estrategias deben incluir medidas de adaptación que permitan mejorar la resiliencia del cultivo y garantizar su producción y rendimiento en condiciones de cambio climático.

της Μεσογείου με πειραματισμό και εργαλεία μοντελοποίησης. Έτσι, στην υποενότητα 3.7 του SUSTAINOLIVE, θα μελετηθεί με προηγμένες προσεγγίσεις και θα αξιολογηθεί η αντοχή στην κλιματική αλλαγή των μεσογειακών ελαιώνων, με βάση τις μελλοντικές καιρικές συνθήκες. Αυτό το έργο διευθύνεται από το IFAPA και θα συμμετέχουν Ιδρύματα από την Ελλάδα, την Πορτογαλία, την Ιταλία, το Μαρόκο, την Τυνησία και την Ισπανία.

Στην υποενότητα 3.7 θα αναπτυχθεί ένα συγκεκριμένο μοντέλο προσομοίωσης για την ελιά (που ονομάζεται AdaptaOlive) που θα ενσωματώνει νέες δυνατότητες για την προσομοίωση προηγμένων πρακτικών διαχείρισης καλλιεργειών και εδάφους, για την αύξηση της βιωσιμότητας αυτών των συστημάτων. Οι νέες προσεγγίσεις θα βασίζονται σε πειραματικά δεδομένα που θα συλλέγονται από τις έξι χώρες που συμμετέχουν στο έργο. Με αυτό το εργαλείο, το έργο SUSTAINOLIVE θα είναι σε θέση να προσδιορίσει τη συμπεριφορά των μεσογειακών ελαιώνων σε διαφορετικά κλιματολογικά και τεχνολογικά σενάρια και στη συνέχεια να εντοπίσει τις πιο κατάλληλες στρατηγικές για τη βελτίωση της βιωσιμότητας αυτών των γεωργικών συστημάτων στο μέλλον. [→Link](#)

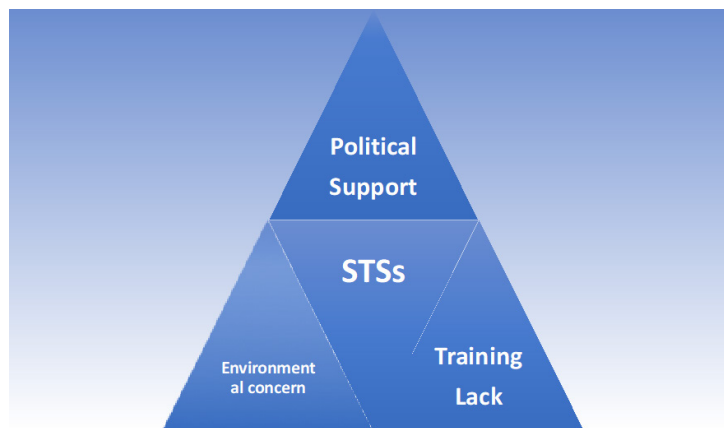
16 Οκτωβρίου 2020

Πρόοδος στο Πακέτο Εργασίας 6 του έργου SUSTAINOLIVE. Δρ Gema Parra Anguita, Πανεπιστήμιο της Χαέν (Jaén)

Στις 29 Σεπτεμβρίου, και στο πλαίσιο της 2ης Διεθνούς Συνάντησης του έργου SUSTAINOLIVE, παρουσιάστηκε η πρόοδος στο πακέτο εργασίας 6. Η Δρ Gema Parra Anguita εργάζεται ερευνητικά στο Τμήμα Βιολογίας Ζώων, Βιολογίας Φυτών και Οικολογίας του Πανεπιστημίου της Χαέν (Jaén). Η Gema Parra ανήκει στην ερευνητική ομάδα Οικολογία και Βιοποικιλότητα των Υδροβίων Συστημάτων (RNM300) και είναι μέλος της επιστημονικής επιτροπής του Κέντρου Προηγμένων Μελετών στις Επιστήμες της Γης (CEACTierra).

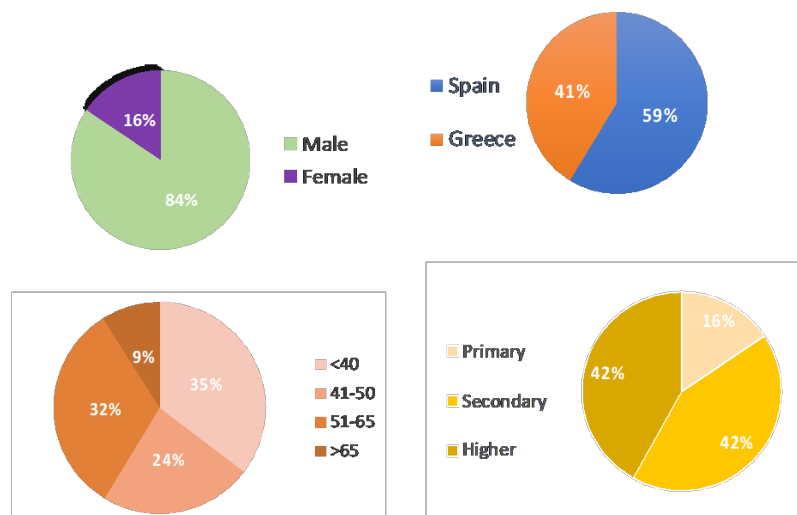
Κατά τη διάρκεια του πρώτου 15μηνου του έργου, υλοποιήθηκε η υποενότητα 6.1, που αφορούσε κυρίως τη δημιουργία και τη συμπλήρωση ενός ερωτηματολογίου με στόχο τον εντοπισμό των εμποδίων που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι αγρότες κατά την εφαρμογή αειφόρων γεωργικών πρακτικών. Η πλειονότητα των εταίρων του SUSTAINOLIVE συμμετείχε σ' αυτό.

Το ερωτηματολόγιο, μετά από έλεγχο και τροποποιήσεις, ήταν έτοιμο στα τέλη Μαΐου για να αποσταλεί στους διάφορους εταίρους. Η τελική του έκδοση χρησιμοποιήθηκε την άνοιξη και το καλοκαίρι του 2020 και περιείχε 20 ερωτήσεις αναφορικά με τη γνώμη των αγροτών σχετικά με τα εμπόδια κατά την εφαρμογή Αειφόρων Τεχνολογικών Λύσεων (ΑΤΛ), όπως για παράδειγμα η υποστήριξη από την πολιτεία, οικονομικά μειονεκτήματα, έλλειψη κατάρτισης και η ανησυχία τους για το περιβάλλον (Σχήμα 1).

Σχήμα 1. Παράγοντες που επηρεάζουν την εφαρμογή ΑΤΛ.

Παρά το COVID-19, συμπληρώθηκαν ερωτηματολόγια από 167 συμμετέχοντες, 68 από την Ελλάδα και 99 από την Ισπανία. Στο μέλλον, θα συμπληρωθούν και από άλλες χώρες επιπλέον ερωτηματολόγια για να μεγαλώσει το μέγεθος του δείγματος. Συνοπτικά, αναφορικά με την κοινωνικοδημογραφική κατάσταση, μπορούμε να πούμε ότι περισσότερο από το 80% του δείγματος ήταν άνδρες, περισσότερο από το 40% έχουν υψηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης και οι νέοι, κάτω των 40 ετών, αντιπροσωπεύουν το 35% του δείγματος (Σχήμα 2).

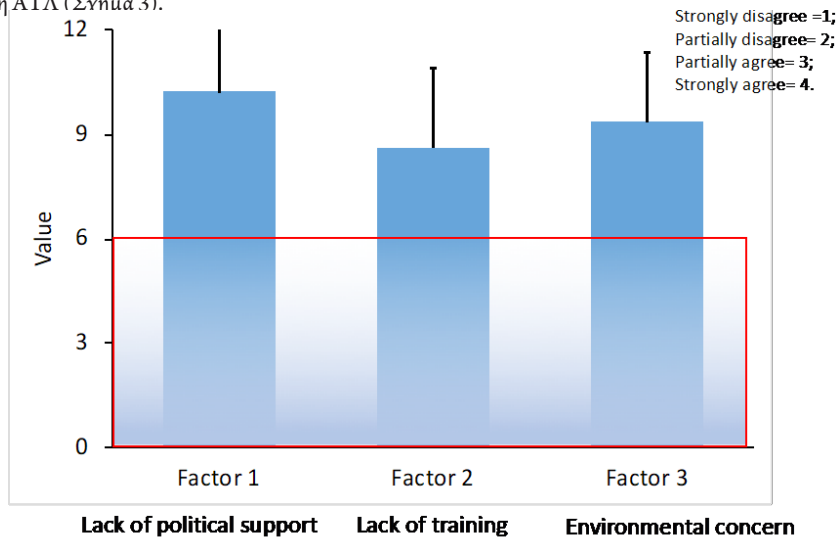

Σχήμα 2. Δημογραφικές πληροφορίες των συμμετεχόντων.

Από την ανάλυση των δεδομένων του ερωτηματολογίου προκύπτει πως τρεις (3) είναι οι σημαντικοί παράγοντες:

- Παράγοντας 1. Έλλειψη υποστήριξης από την πολιτεία.
- Παράγοντας 2. Έλλειψη εκπαίδευσης και κατάρτισης.
- Παράγοντας 3. Ανησυχία για το περιβάλλον.

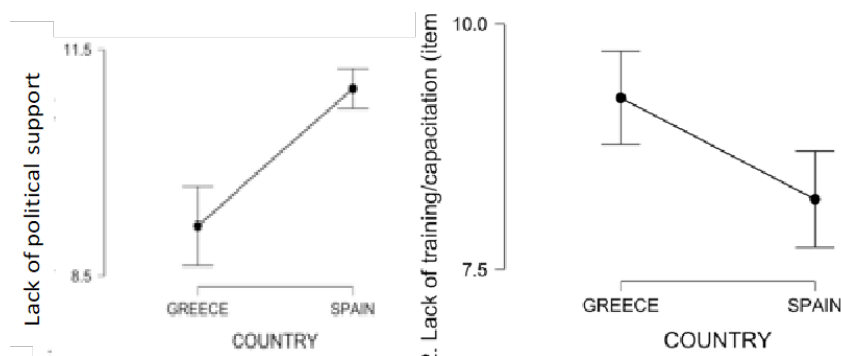
Λαμβάνοντας υπόψη τις απαντήσεις που μας έδωσαν οι αγρότες για κάθε ένα παράγοντα, μπορούμε να υποθέσουμε ότι οι τρεις παράγοντες αποτελούν ένα είδος φραγμού/μειονεκτήματος είτε διευκολύνουν την εφαρμογή ΑΤΛ (Σχήμα 3).

Σχήμα 3. Μέσες τιμές των παραγόντων.

Από το ερωτηματολόγιο αυτό προέκυψαν ορισμένα αποτελέσματα με ενδιαφέρον για μελλοντικές δράσεις και για τις υπόλοιπες εργασίες στο έργο. Για παράδειγμα, οι νεότεροι αγρότες είχαν λιγότερα εμπόδια στην εφαρμογή αιφόρων πρακτικών. Επιπλέον, τα άτομα με χαμηλότερο μορφωτικό επίπεδο είχαν περισσότερα εμπόδια στην εφαρμογή αιφόρων πρακτικών και για τις γυναίκες καταγράφηκαν υψηλότερες τιμές στους παράγοντες, που ερμηνεύτηκε ότι αντιμετώπισαν περισσότερα εμπόδια.

Ορισμένα ενδιαφέροντα αποτελέσματα προέκυψαν κατά τη σύγκριση δεδομένων από διαφορετικές χώρες. Βρήκαμε σημαντικές διαφορές στον τρόπο με τον οποίο οι Ισπανοί και οι Έλληνες ερωτηθέντες εκτιμούν τον παράγοντα 1 (υποστήριξη από την πολιτεία) και τον παράγοντα 2 (έλλειψη εκπαίδευσης), αν και οι δύο θεωρούν και τους δύο παράγοντες ως εμπόδιο. Θα μπορούσαμε να συνοψίσουμε, ότι στην Ισπανία ο αγρότης ισχυρίζεται ότι έχει περισσότερη υποστήριξη από την πολιτεία, ενώ στην Ελλάδα ο αγρότης πιστεύει ότι χρειάζεται περισσότερη εκπαίδευση (Σχήμα 4).

Σχήμα 4. Σύγκριση μεταξύ των χωρών των παραγόντων 1 και 2.

Σχήμα 4. Σύγκριση μεταξύ των χωρών των παραγόντων 1 και 2.

Μία από τις μελλοντικές μας εργασίες σχετίζεται με τη δημιουργία μιας συμμετοχικής πλατφόρμας, η οποία θα είναι μια βαθμιαία διαδικτυακή εφαρμογή που θα επιτρέπει στους χρήστες και τους συνεργάτες μας να συμμετέχουν στην κοινότητα του SUSTAINOLIVE.

Τέλος, θα θέλαμε να καλέσουμε όλους τους ελαιοκαλλιεργητές να συμπληρώσουν το συνημμένο ερωτηματολόγιο για να εμπλουτίσουμε τα αποτελέσματά μας. [→Link](#)

Μπορείτε να στέλνετε τα ερωτηματολόγια στο email: gparra@ujaen.es

27 Οκτωβρίου 2020

Συνεργασία μεταξύ SUSTAINOLIVE και Aceites Spiritu Santo

Στο πλαίσιο του έργου SUSTAINOLIVE, έχουν ξεκινήσει διάφορες ερευνητικές δράσεις σχετικά με τεχνολογικά αειφόρες λύσεις, οι οποίες έχουν ενδιαφέρον για τους παραγωγούς και τους συνεταιρισμούς. Διεξάγονται μελέτες πάνω σε διάφορα θέματα, όπως ο έλεγχος των φυτοπαθογόνων, φυτοκάλυψη και η αξιοποίηση των παραπροϊόντων από ελαιοτριβεία. Αυτές οι συνεργασίες έχουν μεγάλο ενδιαφέρον για τους ενδιαφερόμενους και ελπίζουμε ότι θα εξαπλωθούν στις 6 χώρες που συμμετέχουν στο έργο. [→Link](#)

5 Νοεμβρίου 2020

Το SUSTAINOLIVE συμμετέχει σε διαδικτυακό σεμινάριο για την αειφορία στην ελαιοκαλλιέργεια και τα οφέλη για το περιβάλλον

Ο Julio Calero, ερευνητής στο Πανεπιστήμιο της Χαέν (Jaén) και μέλος του Κέντρου Προηγμένων Μελετών Ελαιοκομίας και Ελαιόλαδου, συμμετέχει σε ένα σεμινάριο για το παρόν και το μέλλον της ελαιοκαλλιέργειας. Στον παρακάτω σύνδεσμο μπορείτε να δείτε το πλήρες σεμινάριο: [→Link](#)

19 Νοεμβρίου 2020

Οι εταίροι μας από το Μαρόκο μας πληροφορούν σχετικά με τις δραστηριότητες που έχουν προγραμματίσει στο πλαίσιο του έργου SUSTAINOLIVE

Οι εταίροι μας από το Μαρόκο μας πληροφορούν σχετικά με τις δραστηριότητες που έχουν προγραμματίσει στο πλαίσιο του έργου SUSTAINOLIVE, που συμπίπτουν με τη συγκομιδή και την παραγωγή ελαιολάδου από τον Συνεταιρισμό El Houda, που βρίσκεται μόλις 10 χιλιόμετρα από την πόλη Ονεζάν (Ouezzane). Πρόκειται για ένα Συνεταιρισμό που αποτελείται από 28 γυναίκες, οι οποίες εργάζονται για την παραγωγή ελαιολάδου.

Η πρώτη δραστηριότητα αφορά ένα εκπαιδευτικό εργαστήριο για την αξιοποίηση των παραπροϊόντων του ελαιοτριβείου για την κατασκευή διαφόρων σαπουνιών για τα μέλη του Συνεταιρισμού El Houda.

Οι δραστηριότητες προωθούνται από τον Saleheddine EL AZZOUZI (Συνεταιρισμός Bellouta) και από επιστημονική ομάδα του Πανεπιστημίου Αμπτελμαλέκ Εσαντί (Abdelmalek Essaadi), που αποτελείται από τους Kamal TARGUISTI και Ali YAHYA, οι οποίοι βοήθησαν στη χειρωνακτική συγκομιδή ελιών από τους ελαιώνες του Συνεταιρισμού καθώς και στην επιλογή ελαιώνων του Συνεταιρισμού, που θα χρησιμοποιηθούν για τη διεξαγωγή των πειραμάτων που προβλέπονται στο Πακέτο Εργασίας 3 του έργου SUSTAINOLIVE.

Κάντε κλικ
για να δείτε
τα βίντεο

—
SUSTAINOLIVE Project

—
**Dr Roberto García Ruíz -
Interview**

—
**Dr José Quiles from the
University of Granada -
Interview**

—
**Dr Anna Irene De Luca -
Interview**

—
**Work visit to Morocco for
the project**

—
**Dr Ignacio Lorite Torres -
Interview**

—
**Dr Olfa Boussadia -
Interview**

—
**Dr Nelson Marmioli and Dr
Elena Maestri - Interview**

This project is part of the PRIMA programme supported by the European Union

**SUSTAIN
OLIVE**

PRIMA
Partnership for Research and Innovation
IN THE MEDITERRANEAN AREA

Co-funded by the
Horizon 2020 Framework
Programme of the European Union